

Maaseutuministeriö/
Ulkoasiainministeriö

Vastaus kirjalliseen kysymykseen koskien EU:n suunnittelemaa toimenpiteitä Färssaaria vastaan pohjautuen sen päättämiin Atlantin-Skandinavian sillin kalastuskiintiöihin

Färssaarelainen poliitikko ja Pohjoismaiden neuvoston jäsen Høgni Hoydal esitti 11. kesäkuuta 2013 seitsemän kysymystä koskien Färssaarten harjoittamaa Atlantin-Skandinavian sillin pyyntiä suhteessa kansainvälisiin sopimuksiin ja Euroopan komission ehdottamiin Färssaarten vastaisiin toimenpiteisiin. Kysymykset on esitetty Ruotsin, Suomen ja Tanskan hallituksille, jotka ovat Pohjoismaiden neuvoston jäsenmaista myös EU:n jäseniä.

A. Johdannoksi Tanskan hallituksen toteamus

Färssaaret on osa Tanskan kuningaskuntaa, mikä asettaa Tanskan hallituksen erityisasemaan niin sanotussa silliasiassa. Komissio päätti silliasiassa 20. elokuuta 2013 Färssaarten vastaisista toimenpiteistä, jotka tulivat voimaan 28. elokuuta 2013. Toimenpidepäätös on hyvin valitettava, ja se on seuraus siitä, että EU:n Kalastus- ja vesiviljelyalan hallintokomitea äänesti toimenpiteiden puolesta 31. heinäkuuta. Ennen komiteakäsittelyä ja sen kuluessa Tanska vastusti komission päätöksen perusteita toimenpiteiden täytäntöönpanossa. Tanska äänestikin toimenpide-ehdotusta vastaan 31. heinäkuuta, sillä Tanskan käsityksen mukaan mahdollisuudet päästä neuvottelemalla kestävään ratkaisuun ovat edelleen olemassa. Tämä käsitys on esitetty useita kertoja Euroopan komissiolle ja muille EU:n jäsenmaille.

Tanskan hallitus on toiminut hyvin aktiivisesti EU:ssa yhdessä Färssaarten kanssa kiintiöneuvottelujen käynnistämiseksi uudelleen ja Färssaarten vastaisten toimenpiteiden välttämiseksi.

B. Ruotsin, Suomen ja Tanskan hallitukset antavat kysymyksiin seuraavat vastaukset:

Koska täytäntöönpanoasetus on jo tullut voimaan, jotkut esitetystä kysymyksistä eivät ole enää ajankohtaisia. Tämä koskee etenkin kysymyksiä yksi ja seitsemän, joissa viitataan mahdollisuuksiin estää toimenpiteet. Jäljempänä ovat kommenttimme esitettyihin kysymyksiin.

1.

Mitä tulee Ruotsin, Suomen ja Tanskan työhön EU:n eri toimielimissä näiden toimenpiteiden hyväksymisen estämiseksi, olemme puhuneet neuvoston kokouksissa useaan otteeseen neuvotteluratkaisun ja kansainvälisen oikeuden kunnioittamisen puolesta.

2.

YK:n merioikeusyleissopimuksen, **UNCLOSin**, mukaan rannikkovaltiolla on suvereenit oikeudet tutkia ja hyödyntää, säilyttää ja hallita talousvyöhykkeensä luonnonvaroja. Näihin oikeuksiin liittyy kuitenkin joitakin tärkeitä rajoituksia. Käyttäessään oikeuksiaan ja täyttäessään velvollisuuksiaan omalla talousvyöhykkeellään rannikkovaltion on yleissopimuksen mukaan otettava asianmukaisesti huomioon muiden valtioiden oikeudet ja velvollisuudet ja toimittava yleissopimuksen määräysten mukaisella tavalla. Edelleen rannikkovaltioilla on velvollisuus määrittää saaliin enimmäismäärä (TAC, total allowable catch) ja varmistaa, ettei ylihyödyntäminen vaaranna talousvyöhykkeen elävien luonnonvarojen säilymistä. Laajalti vaeltavien ja hajallaan olevien kalakantojen osalta valtioilla on velvollisuus tehdä yhteistyötä näiden kantojen säilymistä varmistamiseksi. Tämä yhteistyövelvollisuus määritellään edelleen UNCLOSin soveltamista koskevassa sopimuksessa, jossa todetaan hajallaan olevien ja laajalti vaeltavien kalakantojen hallinnasta, että rannikkovaltioiden ja avomerellä samoja kalakantoja pyytävien valtioiden on koordinoitava toimensa kantojen säilyttämiseksi sopimalla yhtäläisistä säilyttämis- ja hallintatoimenpiteistä. Ellei sopimukseen päästä kohtuullisessa ajassa, valtiot voivat vedota UNCLOSin sääntöihin riitojen ratkaisemisesta.

3.

WTO:n säännösten mukaan WTO:n jäsenmaiden toisiaan vastaan kohdistamat toimenpiteet on yleisesti kielletty, mutta kieltoon myönnetään poikkeus GATT-sopimuksen artiklassa XX. Artiklan XX alakohdan g mukaan toimenpiteet sallitaan "...rajallisten luonnonvarojen säilyttämiseksi, jos ne toteutetaan kotimaisen tuotannon tai kulutuksen rajoittamisen yhteydessä". Atlantin-Skandinavian sillin kanta on nähtävä ehtyvänä luonnonvarana, joka tieteellisten lausuntojen mukaan edellyttää varovaisuusperiaatteelle perustuvaa hallintaa kestävä kalatalouden turvaamiseksi. EU on arvioinut hyväksymänsä kauppajaoitteet laillisiksi myös siitä syystä, että EU on ryhtynyt toimenpiteisiin kotimaisen tuotannon ja kulutuksen rajoittamiseksi, eli se on alentanut vuoden 2013

pyyntikiintiötä 26 prosenttia, minkä komissio katsoo riittävän siihen, että päätös noudattaa WTO:n elinten tulkintaa.

4.
Osapuolet ovat pyrkineet kompromissiin Atlantin-Skandinavian silliä koskevien rannikkovaltion neuvottelujen puitteissa. Islanti, Norja, Venäjä ja EU ovat sopineet vuoden 2013 enimmäissaaliiksi (total allowable catch, TAC) 619 000 tonnia, mikä on 26 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2012 TAC. Uusi TAC noudattaa Kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) lausuntoa ja pitkän aikavälin hallintasuunnitelmaa. Färssaaret on sen sijaan halunnut kasvattaa kiintiötään 229 prosenttia. Rannikkovaltion neuvottelujen neuvottelukierroksen, useiden Euroopan komission ja Färssaarten välisten sekä Ruotsin ja Tanskan välisten kokousten jälkeen Euroopan komissio on ehdottanut EU-asetuksen täytäntöönpanoa kestäväntä kalastusta harjoittavia maita vastaan. Ruotsi, Suomi ja Tanska ovat toimineet Helsingin sopimuksen hengessä, esittäneet neuvottelujen jatkamista ja pyrkineet estämään päätöksen Färssaarten vastaisista toimenpiteistä. Heinäkuun 31. päivä ei ollut enää mahdollista päästä kompromissiin ja estää Euroopan komission ehdotuksen mukaista toimenpidepäätöstä. Kalastus- ja vesiviljelyalan hallintokomitean kokouksessa Ruotsi ja Suomi pidättäytyivät äänestamisestä ja Tanska äänesti komission ehdotusta vastaan. EU:n jäsenmaiden määränemmistö päätti kuitenkin Färssaarten vastaisista toimenpiteistä.

5.
Ruotsi, Suomi ja Tanska ovat neuvotelleet toimenpideasiassa useita kertoja keskenään.
Tanska on lisäksi ollut tiiviisti ja jatkuvasti yhteydessä Färsaariin. Atlantin-Skandinavian silliä koskevien neuvottelujen yhteydessä Tanska on Helsingin sopimuksen hengessä neuvotellut myös Islannin ja Norjan kanssa.

6.
Ruotsi, Suomi ja Tanska eivät noudata Euroopan unionin jäsenenä itsenäistä maatalous- tai kalatalouspolitiikkaa, vaan kyseessä on EU:n yhteinen politiikka. Tämän politiikan puitteissa päätetyt toimenpiteet on toteutettava myös muita Pohjoismaita vastaan.

7.
Olemme viimeiseen asti pyrkineet välttämään päätöstä toimenpiteistä. Hallintokomiteassa tehty ja voimaan saatettu päätös sitoo kuitenkin kaikkia EU:n jäsenmaita

Tukholmassa 9.9.2013

Ruotsin, Tanskan ja Suomen hallitusten puolesta

Ewa Björling
Pohjoismainen yhteistyöministeri